

სკოლის ინსტიტუციური მხარდაჭერის მექანიზმები
მოსწავლეთა განმავითარებელი შეფასების
ხარისხის გასაუმჯობესებლად

მარიამ ციხელაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ბიზნესის, ტექნოლოგიებისა და განათლების ფაკულტეტის ზოგადი განათლების
ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების
შესაბამისად*

პროგრამა: განათლების ადმინისტრირება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი - მაკა კორძაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2026

მადლობა

უპირველეს ყოვლისა, მადლობას ვუხდით შპს გურამ დოჩანაშვილის სახელობის საერთაშორისო ქართული სკოლის გუნდს თანამშრომლობის, მხარდაჭერისა და კვლევაში აქტიური ჩართულობისათვის. განსაკუთრებულ მადლიერებას გამოვხატავ სკოლის დირექტორის, ქალბატონი ქეთევან დოჩანაშვილის მიმართ, კვლევითი პროცესის ხელშეწყობისა და ორგანიზაციული მხარდაჭერის უზრუნველყოფისთვის.

ამასთან, მადლობას ვუხდით ხარისხის მართვის მენეჯერს, ქალბატონ ირინა დვალს, და სასწავლო პროცესის მონიტორინგის მენეჯერს, ქალბატონ თინა ჭკუასელს, რომელთა მხარდაჭერაც მნიშვნელოვნად უწყობდა ხელს კვლევის ეფექტიანად განხორციელებას. განსაკუთრებული მადლიერება მინდა გამოვხატო დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლების მიმართ აქტიური თანამშრომლობის, პროფესიული ჩართულობისა და კვლევის პროცესში გამოჩენილი სიახლეებისადმი მზაობისათვის.

ასევე განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ნაშრომის სამეცნიერო ხელმძღვანელს, ქალბატონ მაკა კორძაძეს, პროფესიონალიზმის, აკადემიური მხარდაჭერის, კონსტრუქციული უკუკავშირისა და მუდმივი თანადგომისთვის, რამაც მნიშვნელოვნად განაპირობა სამაგისტრო კვლევის წარმატებით განხორციელება. ამასთან, მადლობას ვუხდით ლექტორებს: ნათია ანდლულაძეს, თამარ ბრეგვაძეს და ქეთი ცოტნიაშვილს, რადგან მათი დახმარებით შევძელი ცოდნის ამაღლება და კვლევითი პროცესების სწორი პრინციპების დაცვით წარმატება.

დასასრულს, განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ჩემი ჯგუფის წევრებს - ნანა ნიჭარაძეს და მარი ბემიძეს, რომელთა პროფესიული თანამშრომლობა, ურთიერთმხარდაჭერა და ერთობლივი ძალისხმევა მნიშვნელოვანი წინაპირობა იყო იმ სამუშაო პროცესის წარმატებით განხორციელებისთვის, რომელმაც თითოეული ჩვენგანის სამაგისტრო ნაშრომის ორგანიზებას, დახვეწასა და სრულყოფას შეუწყო ხელი.

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

მარიამ ციხელაშვილი

26.06.2026

აბსტრაქტი

მოცემული კვლევის მიზანია, დაწყებითი საფეხურის მოსწავლეთა განმავითარებელი შეფასების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, სკოლის ინსტიტუციური მხარდაჭერის მექანიზმების როლის გაძლიერება და ამავე საფეხურის მასწავლებელთა შეფასებითი პრაქტიკის ეფექტიანობის გაუმჯობესება. კვლევა განხორციელდა შპს გურამ დოჩანაშვილი - საერთაშორისო ქართულ სკოლაში (IGS) და მის საფუძველს წარმოადგენდა ამავე სკოლაში, დაწყებით საფეხურზე მანამდე არსებული განმავითარებელი შეფასების პრაქტიკის შესწავლა, პროცესებში ჩართულ მხარეთა მოსაზრებების, საჭიროებების ანალიზი და შედეგზე ორიენტირებული ინტერვენციების განხორციელება.

სკოლაში ჩატარებული დიაგნოსტიკური კვლევის შედეგებმა გამოავლინა, რომ დაწყებით საფეხურზე განმავითარებელი შეფასება არ ხორციელდებოდა სისტემატიურად და ეფექტიანად. გამოიკვეთა, რომ შეფასების პროცესს აკლდა ინსტიტუციური მხარდაჭერის მნიშვნელოვანი მექანიზმები, მათ შორის რეგულარული მონიტორინგი, პროფესიული შეხვედრები, საჭიროებების კოლეგიალური ანალიზი და ადმინისტრაციის მხრიდან დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლებისთვის განმავითარებელი შეფასების პრაქტიკის ეფექტიანობასთან დაკავშირებით მიზანმიმართული და კონსტრუქციული უკუკავშირის მიწოდება. ამასთან, მასწავლებლები ძირითადად იყენებდნენ ვერბალურ განმავითარებელ უკუკავშირს, ხოლო განმავითარებელი შეფასების შედეგებს ელექტრონულ ჟურნალში მხოლოდ სემესტრში ერთხელ აფიქსირებდნენ. აღნიშნულმა გარემოებებმა წარმოაჩინა არსებული პრაქტიკის გაუმჯობესების საჭიროება და განაპირობა სკოლის ინტერესი ამ მიმართულებით დაგეგმილიყო მიზნობრივი ცვლილებები.

წარმოდგენილი კვლევითი ნაშრომი ეფუძნება შერეულ მეთოდოლოგიურ მიდგომას და აერთიანებს როგორც რაოდენობრივ, ისე თვისებრივ კვლევის მეთოდებს. მონაცემები შეგროვდა ელექტრონული კითხვარების, ფოკუს

ჯგუფებისა და ნახევრად სტრუქტურირებული ინტერვიუების გამოყენებით. კვლევის ფარგლებში ასევე განხორციელდა ელექტრონულ ჟურნალში ასახული განმავითარებელი შეფასების ჩანაწერების ანალიზი, რაც მიზნად ისახავდა არსებული შეფასებითი პრაქტიკის სიღრმისეულად შესწავლას, მისი ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოვლენას და განმავითარებელი შეფასების განხორციელებასთან დაკავშირებული ძირითადი გამოწვევების იდენტიფიცირებას, რამაც შემდგომ განაპირობა ინტერვენციების მიზნობრივად დაგეგმვა.

მკვლევართა ჯგუფის მიერ შემუშავდა განმავითარებელი შეფასების პრაქტიკული გზამკვლევი, რომელიც აერთიანებს ინსტრუმენტებს დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლების, პროფესიული სასწავლო საზოგადოების (PLC) ლიდერებისა და სკოლის ადმინისტრაციისთვის. გზამკვლევის მიზანია განმავითარებელი შეფასების პროცესის სისტემური, თანმიმდევრული და მონაცემებზე დაფუძნებული განხორციელების ხელშეწყობა. ინტერვენციის ფარგლებში სკოლაში დაინერგა პროფესიული სასწავლო საზოგადოების (PLC) მოდელი, რომლის ფარგლებში მასწავლებლები იყენებენ გზამკვლევაში წარმოდგენილ ინსტრუმენტებს ეფექტიანი განმავითარებელი შეფასების განსახორციელებლად და შესაბამისი მონაცემების შესაგროვებლად, ხოლო PLC ლიდერები (კათედრის ხელმძღვანელები) ახორციელებენ აღნიშნული მონაცემების მონიტორინგსა და ანალიზს.

შეგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე პროფესიული სასწავლო საზოგადოების შეხვედრებზე სისტემატიურად განიხილება არსებული პრაქტიკა, იდენტიფიცირდება გამოწვევები, განისაზღვრება მათი გადაჭრის გზები და იგეგმება შემდგომი გაუმჯობესების ნაბიჯები. ამავდროულად, გზამკვლევი სკოლას შესაძლებლობას აძლევს პერიოდულად გადაახედოს, განაახლოს და არსებულ საჭიროებებს მოარგოს ინსტრუმენტები (დაარედაქტიროს, მოდიფიცირება გაუკეთოს), რაც უზრუნველყოფს განმავითარებელი შეფასების პრაქტიკის უწყვეტ განვითარებას და დახვეწას.

მიზანმიმართულად დაგეგმილი ინტერვენციების განხორციელებამ და პრაქტიკის კვლევისათვის დამახასიათებელი დემოკრატიული, თანამშრომლობითი, რეფლექსიური და ემანსიპატორული მიდგომების გამოყენებამ, მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი სკოლაში განმავითარებელი შეფასების პრაქტიკის გაძლიერებას დაწყებით საფეხურზე. კვლევის შედეგებმა აჩვენა, რომ გაიზარდა ადმინისტრაციის, PLC ლიდერებისა (კათედრის ხელმძღვანელების) და მასწავლებლების ჩართულობა შეფასების პროცესის გაუმჯობესებაში, ხოლო სწავლა-სწავლების პროცესი უფრო მიზანმიმართული, თანმიმდევრული და თითოეულ მოსწავლეზე ორიენტირებული გახდა.

საძიებო სიტყვები: განმავითარებელი შეფასება, ინსტიტუციური მხარდაჭერა, შეფასებითი პრაქტიკა, პროფესიული სასწავლო საზოგადოება (PLC), პრაქტიკის კვლევა, დაწყებითი განათლება, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარება, სკოლის ლიდერობა, უკუკავშირი, შერეული მეთოდოლოგია.

Abstract

The purpose of this study was to strengthen the role of institutional support mechanisms in improving the quality of formative assessment practices and to enhance the effectiveness of assessment practices among primary school teachers. The research was conducted at Guram Dochanashvili International Georgian School (IGS) and was grounded in an examination of the existing formative assessment practices implemented at the primary education level within the school. The study further explored the perspectives and needs of the stakeholders involved in the process and implemented targeted, outcome-oriented interventions designed to address the identified challenges.

The findings of the diagnostic phase revealed that formative assessment practices at the primary level were neither systematic nor sufficiently effective. The study identified the absence of several essential institutional support mechanisms, including regular monitoring, professional collaborative meetings, collegial analysis of emerging needs, and the provision of targeted and constructive feedback by school administrators regarding the effectiveness of teachers' formative assessment practices. Furthermore, teachers relied predominantly on verbal formative feedback, while records of formative assessment were documented in the electronic journal only once per semester. These findings highlighted the need to improve existing practices and prompted the school to initiate purposeful changes in this area.

The study employed a mixed-methods research design, integrating both quantitative and qualitative approaches. Data were collected through electronic questionnaires, focus groups, and semi-structured interviews. In addition, an analysis of formative assessment records documented in the electronic journal was conducted to gain a deeper understanding of existing assessment practices, identify their strengths and weaknesses, and determine the key challenges associated with the implementation of formative assessment. The findings informed the development of a targeted intervention strategy.

As a central intervention, the research team developed a practical guide to formative assessment, which incorporates tools for primary school teachers, Professional Learning Community (PLC) leaders, and school administrators. The guide was designed to promote the systematic, consistent, and data-informed implementation of formative assessment practices. As part of the intervention, a Professional Learning Community (PLC) model was introduced within the school. Through this model, teachers utilize the tools provided in the guide to implement effective formative assessment practices and collect relevant evidence, while PLC leaders are responsible for monitoring and analysing the collected data.

Based on the collected information, PLC meetings serve as a structured forum for systematically reviewing current practices, identifying challenges, determining appropriate solutions, and planning further improvement strategies. Simultaneously, the guide enables the school to periodically review, revise, adapt, and refine its instruments in response to emerging needs, thereby ensuring the continuous development and enhancement of formative assessment practices.

In conclusion, the carefully planned interventions, together with the application of democratic, collaborative, reflective, and emancipatory principles characteristic of action research, significantly contributed to strengthening formative assessment practices at the primary education level. The findings demonstrated increased engagement of school administrators, PLC leaders, and teachers in improving assessment processes. Moreover, teaching and learning became more purposeful, coherent, and responsive to the individual needs of each student.

Keywords: formative assessment, institutional support, assessment practices, Professional Learning Community (PLC), action research, primary education, teacher professional development, school leadership, feedback, mixed-methods research.